ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การวัดผลการดำเนินงานของสวนส้มแห่งหนึ่งในอำเภอ

แม่อาย จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายปวิน น้อยเรื่อง

ปริญญา

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการอุตสาหกรรมเกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์นภาพร ณ เชียงใหม่ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.นัยทัศน์ ภู่ศรัณย์ กรรมการ อาจารย์วิวรรธน์ วรรธนัจฉริยา กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเพื่อวัดผลการคำเนินงานของสวนส้มแห่งหนึ่งในอำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แนวคิดเรื่องการวัดผลการคำเนินงานซึ่งประกอบด้วย 5 แนวคิด ได้แก่ การจัดการการเพิ่ม ผลผลิต ประสิทธิผลการจัดการการตลาด การวิเคราะห์ปัจจัยการเติบโต การวิเคราะห์ปัจจัยราคา ขายที่เกินกว่าต้นทุนที่เปลี่ยนแปลง และการวิเคราะห์ปัจจัยการเพิ่มผลผลิตของกิจการในปี พ.ศ. 2546 - พ.ศ. 2549

จากการศึกษาพบว่า ส้มสายน้ำผึ้งมีลักษณะเป็นส้มเปลือกร่อน มีรสชาติดี ส้มสีทองเป็น ส้มเปลือกล่อน มีรสชาติหวาน และส้มโอเชี่ยนเป็นส้มติดเปลือก ปริมาณน้ำในเนื้อส้มมีมาก มีลูก ขนาดใหญ่ โดยส้มทั้ง 3 พันธุ์ มีการเก็บเกี่ยวแบ่งออกเป็น 2 ฤดูคือ ส้มในฤดูสามารถเก็บเกี่ยวได้ ในเดือนธันวาคม มกราคมและกุมภาพันธ์ มีผิวที่มีสีเหลืองทอง รสชาติหวาน ส้มนอกฤดูคือ ส้ม ที่สามารถเก็บเกี่ยวได้นอกเหนือจากเดือนที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และสีผิวมีสีเขียวเหลือง ชานแข็ง ดังนั้นการเลือกรับประทานส้มให้มีรสชาติดีต้องเลือกรับทานส้มในฤดู

สวนส้มแห่งหนึ่งในอำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่ เริ่มดำเนินการมากว่า 15 ปี มีพื้นที่ เพาะปลูกประมาณ 1,000 ไร่ ส้มที่ปลูกคือ สายน้ำผึ้ง สีทอง และโอเชี่ยน มีระบบการจัดการที่ดี กล่าวคือ มีนักวิชาการที่เชี่ยวชาญควบคุมดูแลเพื่อให้ผลผลิตที่ออกจำหน่ายมีรสชาติดี และ ค้านผลิตภาพ พบว่าผลผลิต โดยรวม โดยวัดจากผลผลิตรวมที่ได้ทั้งหมด ผลผลิตในปี 2546 มีค่าเท่ากับ 0.1080 ปี 2547 มีค่าเท่ากับ 0.1177 และปี 2548 มีค่าเท่ากับ 0.1368 ผลผลิตในปี 2548 มีอัตราการเพิ่มผลผลิต โดยรวมสูงกว่าผลผลิตปี 2546 และผลผลิตปี 2547 เนื่องจากปริมาณผลผลิต รวมที่ได้ในปี 2548 มีปริมาณมากกว่าปี 2546 และปี 2547 ผลผลิตโดยรวม โดยวัดจากรายได้ที่ได้ ทั้งหมด ผลผลิตในปี 2546 มีค่าเท่ากับ 1.6110 ปี 2547 มีค่าเท่ากับ 1.4002 และปี 2548 มีค่าเท่ากับ 1.0460 พบว่าการเพิ่มผลผลิตในปี 2546 สูงกว่า ปี 2547 และปี 2548 เนื่องจากราคาขายต่อกิโลกรัม ลดลงจึงทำให้รายได้รวมลดลง

การวิเคราะห์ปัจจัยการเพิ่มผลผลิต พบว่ามีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ และ ส่งเสริมให้พนักงานฝึกอบรมให้เกิดความชำนาญงาน ร่วมกับมีผู้ควบคุมดูแลที่เชี่ยวชาญจึงทำให้ ผลผลิตมีคุณภาพสูงกล่าวคือ มีรสชาติดี ปลอดสารพิษ ทำให้ส้มที่ผลิตขายหมดเร็ว และช่วยลด ต้นทุนการผลิต การมีระบบการจัดการด้านการตลาดที่ดี ทำให้ผู้บริโภคหาซื้อได้ง่าย และมีการใช้ บรรจุภัณฑ์ที่สวยงามและมีหลายขนาดให้ลูกค้าเลือกตามความต้องการ เพื่อทำให้สวนประสบ ความสำเร็จ และมีกำไรที่ยั่งยืน

ดังนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของสวนส้ม เป็นผลมาจากปัจจัย 3 ปัจจัย คือ ปริมาณ ผลผลิตที่ผลิตออกจำหน่ายในแต่ละปี ราคาต่อกิโลกรัมที่ขายได้ และค่าใช้จ่ายรวมในแต่ละปี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title The Performance Evaluation of an Orange Orchard in Mae Ai

District, Chiang Mai Province

Author Mr. Pawin Noireung

Degree Master of Business Administration

(Agro-Industry Management)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Napaporn Na Chiangmai Chairperson
Associate Professor Dr. Naiyatat Poosaran Member

Member

ABSTRACT

Lecturer Wiwat Wattanatchariya

This independent study aims to measure productivity of an Orange Orchard Operation in Fang District. The measurement of productivity consists of 5 concepts; productivity management, marketing effectiveness management, analysis of growth factor, price recovery factor, and analysis of productivity factors over the operating year 2003 – 2006.

The study reported that Sai-Nam-Pueng orange is peeled-loose orange, with good taste, Si-Thong orange is also peeled-loose orange with sweet taste, but Ocean orange featured as peeled-tight orange as its peel stick with orange, juicy, and large. The harvest seasons of all three species are divided into 2 periods; harvest period and late-season period. The harvest period is normally in December, January, and February. Oranges that harvested in this period, the appearance of orange peel is golden-like color and the taste is sweet. Late-season oranges can be harvested throughout the year except for the harvest period. The color of orange peel is yellow-green and the pulp is hard. Therefore, tasty orange must be harvested in harvest period.

An orange orchard in Mae-Ai District, Chiang Mai Province has operated more than 10 years. The cultivated area is more than 1000 Rais. The cultivated plants are Sai-Nam-Pueng,

Sithong and Ocean orange. The orange orchard has a good management practice since it has agricultural specialists for quality assurance and quality control. Along with good taste and high quality products, the specialists also concern on consumer safety and chemical residuals control before harvesting. As the orchard has a certification of Good Agricultural Practice (GAP), the orders are usually placed in advance, all harvested products were sold-out. As a result, the oranges are always fresh. The product has its brand and a variety of packaging size depending on customer demand. Products are normally distributed through wholesaler as well as through sale office in Bangkok.

The study also observed productivity and found that overall productivity which measured the entire output in each operating year. The productivity of the operating year 2003 to 2005 were 0.1080, 0.1177, and 0.1368, respectively. It can be seen that the overall productivity of the operating year 2006 was higher than the other two operating year. It might be due to the fact that the entire output quantity of the operating year 2005 was more than that of the operating year 2003 and 2004. However, the measurements of productivity based on annual revenue in the operating year 2003 to 2005 were 1.6110, 1.4002, and 1.0460, respectively. Thus, it can be concluded that the productivity in the operating year 2005 was less than in the operating year 2003 and 2004 because the sale price per kilogram decreased, which in turn, leads to the decline of overall revenue.

The analysis of productivity factors has shown that the application of new technology personal training, and agricultural specialists produce high quality product that is tasty, safe, and chemical-free. As the product rapidly sold-out, it generates cost reduction and sustainable profit. A good management practice in marketing, good distribution management offer consumers more convenience in buying products. In addition, well-design packaging, and a variety of packaging size varying on the demand of customers generate sustainable profit and business success.

Hence, there are three factors affected productivity of an orchard operation; quantity output in each year, sale price per kilogram and total cost (input) per year.